

31 augusti 2011

PRESSMEDDELANDE

KONJUNKTURLÄGET AUGUSTI 2011:

Återhämtningen i ekonomin tar en paus

Konjunkturuppgången i världsekonomin och i Sverige har stannat av. Under senare delen av 2012 kommer återhämtningen i Sverige igång igen, men arbetslösheten bedöms sjunka först 2013. Utvecklingen förutsätter en oförändrad reporänta det närmaste året. Det finns också ett utrymme för en expansiv finanspolitik. Det visar Konjunkturinstitutets prognos som publiceras i dag.

Sverige har varit i en lågkonjunktur sedan det kraftiga fallet i BNP 2008–2009. Återhämtningen accelererade under 2010, men under sommaren började den hastigt tappa fart. Den finansiella turbulens som drog in från omvärlden med stora börsfall ökar osäkerheten. Oroliga hushåll och företag skjuter upp konsumtions- och investeringsbeslut. Därför dämpas tillväxten och arbetslösheten planar ut kring 7,5 procent 2012.

Den svaga internationella utvecklingen medför att återhämtningen i Sverige behöver draghjälp av en expansiv penning- och finanspolitik. Prognosen förutsätter en expansiv penningpolitik med en reporänta som ligger kvar på 2,0 procent till nästa sommar för att därefter gradvis höjas till ca 3,5 procent 2015. Konjunkturinstitutet bedömer att det finns utrymme för sammanlagt ca 65 miljarder kronor i ofinansierade finanspolitiska reformer 2012–2015. Med hänsyn till den svagare konjunkturutvecklingen i närtid är det lämpligt att använda 30 miljarder kronor av reformutrymmet redan 2012. Det skulle bland annat förbättra läget på arbetsmarknaden. I prognosen för 2012 ligger dock endast 10 miljarder i ofinansierade åtgärder.

Den finansiella turbulensen väntas avta under hösten och framtidstron återkommer gradvis 2012. När hushållens och företagens tillförsikt om den ekonomiska framtiden återkommer ökar tillväxten igen. De inhemska förutsättningarna för en stark tillväxt är goda. Bland annat är hushållens sparande högt i ett historiskt perspektiv, vilket ger ett ordentligt utrymme för konsumtionsökningar när osäkerheten har lagt sig. Utvecklingen i Sverige bromsas dock av den tröga återhämtningen i länder som är viktiga för svensk export.

UTVECKLINGEN KAN BLI BETYDLIGT SÄMRE

Det finns en betydande risk att skuldskrisen i euroområdet fördjupas och blir allvarligare än i prognosen. I ett alternativt scenario beskrivs en utveckling där osäkerheten är förhöjd under hela 2012 och problemen sprider sig till euroområdets banksektor. I detta scenario blir svensk BNP-tillväxt avsevärt lägre 2012-2013 och arbetslösheten stiger till över 9 procent.

Nästa sida: Tabell med valda indikatorer för huvudscenariot, samt tabell för alternativscenariot med en svagare utveckling

Tabell1: Valda indikatorer för huvudscenariot

Årlig procentuell förändring respektive procent

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
BNP till marknadspris	-5,3	5,7	4,3	1,9	3,4	2,8	2,6
BNP, kalenderkorrigerad	-5,2	5,4	4,3	2,3	3,4	2,9	2,6
Bytesbalans ¹	6,8	6,2	5,7	6,1	6,2	6,1	5,9
Antal arbetade timmar ²	-2,6	1,9	1,7	0,8	1,0	1,3	0,9
Sysselsättning	-2,1	1,1	2,1	0,6	1,0	1,2	0,9
Arbetslöshet ³	8,3	8,4	7,5	7,5	7,3	6,8	6,4
Arbetsmarknadsgap	-4,0	-3,3	-2,4	-2,1	-1,6	-0,7	-0,2
BNP-gap	-7,7	-4,7	-2,3	-2,1	-1,0	-0,4	-0,2
Timlön i näringslivet ⁴	3,2	2,5	2,8	3,2	3,2	3,3	3,4
Arbetskostnad i näringslivet ²	2,3	-0,7	3,8	3,7	3,2	3,3	3,4
Produktivitet i näringslivet ²	-4,2	4,1	3,5	1,5	2,8	1,9	2,0
KPI	-0,5	1,2	3,0	1,9	2,1	2,6	2,6
KPIF	1,7	2,0	1,5	1,3	1,7	1,9	2,0
Reporänta ⁵	0,25	1,25	2,00	2,25	2,75	3,25	3,50
Tioårig statsobligationsränta ⁵	3,2	3,2	2,5	3,2	3,8	4,2	4,6
Kronindex(KIX) ⁵	120,3	109,2	107,9	105,1	104,8	104,4	103,8
BNP i världen	-0,5	5,1	3,9	4,2	4,4	4,6	4,6
Offentligt finansiellt sparande ¹	-0,9	-0,2	-0,1	0,3	0,4	0,8	1,1
Konjunkturjusterat sparande ⁶	2,3	2,1	1,3	1,5	1,3	1,3	1,5

¹ Procent av BNP. ² Kalenderkorrigerad. ³ Procent av arbetskraften. ⁴ Enligt lonjunkturlönestatistiken. ⁵ Vid årets slut.⁶ Procent av potentiell BNP.

Källor: SCB, Medlingsinstitutet, Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

Tabell 1: Alternativscenariot med en svagare utveckling

Årlig procentuell förändring

	2012	2013	2014	2015
Internationellt				
BNP, OECD	1,2	2,0	2,6	2,5
BNP, euroområdet	-0,5	2,0	2,2	2,0
Sverige				
BNP	0,5	2,7	3,9	3,6
Arbetslöshet ¹	8,1	9,2	8,7	7,6
KPIF	1,0	1,2	1,2	1,3
Reporänta ²	0,7	0,6	1,4	2,3
Offentligt finansiellt sparande ³	-0,6	-1,0	0,0	0,9

¹ Nivå, procent av arbetskraften. ² Nivå, procent. ³ Nivå, procent av BNP.

Källa: Konjunkturinstitutet.

FÖR YTTERLIGARE INFORMATION KONTAKTA:

Jesper Hansson, prognoschef 08-453 59 72

Mats Dillén, generaldirektör 08-453 59 66

Sarah Hegardt Grant, informationschef 08-453 59 11, 070-267 80 41